

РЕЦЕНЗИЯ

на научната продукция на кандидат за участие в конкурс за академичната длъжност
ДОЦЕНТ по професионално направление **I. 3. Педагогика на обучението по**
(Методика на обучението по физическо възпитание и спорт),
обявен в ДВ., бр. 83 / 17.10.2017 г.

Рецензент: проф. д-р Магдалена Костадинова Глушкова , д.п.н.

Кандидат: гл. ас. д-р Зорница Костова Ганева

I. По процедурата на конкурса

Конкурсът за академичната длъжност “Доцент” е обявен в ДВ бр. 83 от 17.10.2017г. и е в съответствие със ЗРАСРБ и Правилника за приложението му.

Научното жури е съставено със заповед на Ректора на БСУ № УМО-66/05.12. 2017г. В конкурса участва един кандидат – гл.ас.д-р. Зорница Костова Ганева.

II. Кратки биографични данни за кандидата

Гл. ас. д-р Зорница Костова Ганева е родена на 20.02.1975 г.

Образование:

Средното си образование завършва през 1993 г. в СОУ със спортен профил “Ю. Гагарин”, Бургас, със специалност „Мениджмънт на малка фирма“. От 1993 до 1997г. се обучава в Национална Спортна Академия „Васил Левски“ в специалностите „Физическо възпитание“ и „Спорт“ и придобива ОКС „Бакалавър“, с квалификация „Учител по физическо възпитание“ и „Треньор“.

През 2000 г. придобива ОКС „Магистър“ в Бургаския Свободен Университет, в спец. „Социални дейности“. От 2007 е докторант на БСУ и през 2009 г. придобива ОНС „Доктор“. От 2015 до 2016 г. преминава базово ниво на подготовка към Дружеството по позитивна психотерапия, и придобива статут на сертифициран консултант по позитивна психотерапия. От 2013 до 2016 г. се обучава и придобива ОКС „Магистър“ по Детска и юношеска психология в БСУ.

Професионална дейност:

След висшето си образование в НСА, през 1998 година е назначена за учител по физическо възпитание в СОУ “Св. Св. Кирил и Методий”, Бургас. От 1998г. до 1999 г. е и хонорован асистент в БСУ, а от 1999 г. до сега – преподавател, главен асистент, доктор.

От справката е видно, че гл. ас. д-р Зорница Ганева има общо 20 годишен преподавателски опит със студенти, от които 18 години като щатен преподавател и 2 г. като хонорован.

Специализации:

В периода 1997 – 1998 г. д-р З.Ганева е преминала специализация (професионален курс) по “Рефлексотерапия” в НСА “Васил Левски“, а през 2016 г. - квалификационен курс „Въведение в арт-терапията“ в БСУ.

Компютърни умения:

Владее на добро ниво Microsoft Office (Word, Excel и PowerPoint).

Езикова подготовка:

Кандидатката владее английски език на ниво В1 и руски език на ниво С1.

Организационни и квалификационни умения:

Гл. ас. д-р Зорница Ганева притежава умения и компетенции на учител, като е участвала в 21 квалификационни форми. Съгласно приложена справка, учителската дейност е с едnodневна, седмична, едномесечна и двумесечна продължителност на обучение на различни целеви групи.

Организатор е на спортната дейност в БСУ (от 2000 г.). Организационен секретар е на яхтклуба „Черноморец Бургас“ (от 2012 г.). Координатор е на проекти на Яхтклуб „Черноморец Бургас“ (от 2011 г.).

Преподавателска дейност:

Гл.ас.д-р Зорница Ганева провежда обучение на студенти и магистри по 14 учебни дисциплини с общ хорариум в професионалното направление на конкурса – 225 часа (приравнени на 395 часа). От тях 100 часа лекции (85 ч. в ОКС »Бакалавър« - редовно и задочно обучение и 15 ч. лекции в ОКС »Магистър« – задочно обучение).

С включеният в годишното натоварване лекционен хорариум, фактически на кандидатката е възложена дейност като на хабилитиран преподавател.

Разработени учебни програми:

Гл. ас. д-р Зорница Ганева е разработила 10 учебни програми на основни лекционни курсове, от които 4 за ОКС „Бакалавър“ и 6 за ОКС „Магистър“.

Членство в научни, творчески, професионални и други организации:

Гл.ас.д-р Зорница Ганева е член на 10 организации сред които: член на Учебно-научния съвет на Центъра по хуманитарни науки при БСУ (от 2014г.); член на Програмния съвет по „Педагогика” към ЦХН при БСУ (от 2015 г.); член на Програмния съвет по „Социални дейности” в ЦХН (от 2007 г.); член на Дружеството по позитивна психотерапия (2015-2017г.); член на Контролния съвет на Яхтклуб „Черноморец” Бургас (2017-2016г., 2011г.); член на Яхтклуб „Черноморец” Бургас (от 2010г.); член на Управителния съвет на Общински морски клуб „Приморско” (2009г.); член на Управителния съвет и зам. председател на Асоциация "Детство за децата" Бургас (2007-2010г.); член на Комисията за Студентско ветроходство към Българска Федерация Ветроходство (2007г.); член на Контролния съвет на Общинския морски клуб “Приморско” (2007г.).

Спортно-състезателна дейност:

Гл. ас. д-р Зорница Ганева е била изявен състезател по 4 спорта, като по всичките е постигнала изключителни спортни резултати. Практикуваните спортове са акробатика, хандбал, айкидо и ветроходство, като ***по акробатика е майстор на спорта*** (1990), била е ***републикански студентски шампион по хандбал, републикански шампион по ветроходство /IRC/ и медалист от 2010 до 2017 г. , носител е и на първи дан по айкидо и др.***

III. Характеристика на научната и научно-приложна продукция на кандидата

1. Структура на научната продукция

За участие в конкурса гл. ас. д-р Зорница Костова Ганева е представила 46 заглавия (общо), включващи научно-теоретични и научно-приложни разработки, както следва:

Автореферат на дисертация – 1 бр. на тема: ***“Физическото възпитание в училище и социализацията на 10 - 11 годишните деца»***

Монография – 1 бр. на тема: ***„Модел за игрова двигателна дейност в обучението по физическо възпитание в детската градина“***(145 страници).

Учебни помагала и методически пособия - 10 бр., от тях 1 учебно-методическо пособие (***„Физическо възпитание в детската градина и началното училище“***-28б страници), ***Книги за учителя*** – 4 бр. за I-ва, II-ра, III-та и IV-та група на детската градина, ***„Ръководство за разработване на проекти“***, ***Двигателна терапия*** и 4 други учебни ръководства).

Статии - 34 бр., от тях 14 самостоятелни.

Участия с доклади в научни конференции – 23 броя, от тях 1 участие извън страната, 3 в международни конференции у нас и 20 участия с доклади в национални конференции.

Научна продукция след присъждане на ОНС „Доктор“:

Монография – 1 бр.

Учебни ръководства - 6 бр

Статии - 10 бр.

Участия с доклади в научни конференции – 7 броя.

2. Тематични направления и качество на научните изследвания

От анализът на научната продукция се установява, че гл.ас.д-р Зорница Ганева е с подчертан интерес към изследвания на теоретичните и приложни аспекти на физическото възпитание и спорта, резултатите от които са представени в публикации 1, 2, 3, 4, 5, 6, 14. Проучени са типовете двигателно обучение и свързаните с тях процеси на усвояване на двигателни действия на деца и ученици.

Иновативно са актуализирани педагогическите технологии за организиране и провеждане на педагогическите ситуации по физическо възпитание. Успешно са моделирани различни аспекти на физическото възпитание. Разработени са насоки за подобряване на педагогическата подготовка на детските учители – *публ. № 2, 3, 4, 5, 6.*

Особен интерес представлява мащабното изследване на хиподинамията на децата в детската градина и разработения оптимизиран модел на физическо възпитание, повишаващ двигателната им активност (дневна и седмична)-*публ. № 1, 2, 3, 4, 5, 6.*

Значими са изследванията и на потенциала на игровата двигателна дейност и установените закономерности и отношения **„игра - социално развитие“** на децата. С принос към теорията и практиката на физическото възпитание е разкриването на нови съдържателни характеристики на играта - *публ. № 1, 2, 3, 4, 5, 6.* Проведено е мониторингово изследване от д-р З. Ганева върху прилагането на ДОИ по Образователно направление „Физическа култура“ и на учебните програми за детските градини и са разкрити възможности за разширяване на очакваните резултати от педагогическите дейности в различните възрастови групи (*публ. 1, 2, 3, 4, 5, 6.*)

В *публикация №2* е представено разнообразно и обогатено образователно съдържание по физическо възпитание и спорт за началната училищна възраст и за подобряване на двигателната култура на децата.

С висока значимост за педагогическата практика, за родителите и обществото са изследванията на междуличностните отношения на децата в предучилищната и начална

училищна възраст и формиране на нови хуманизирани модели на поведение и взаимодействие - *публ. № 1, 8.*

Във връзка с казаното, препоръчвам в бъдещата си научноизследователска дейност кандидатката да насочи вниманието си и върху агресията на децата във физическото възпитание, особено в игрите, характеризиращи се с живо, непосредствено общуване и конфликт на интереси в индивидуалната и отборна борба за изява, използвайки често дехуманизирани, агресивни действия.

Друг важен аспект в научноизследователската дейност на кандидатката са проучванията ѝ върху адаптираната физическа активност на децата със специални образователни потребности, представени в *публ. № 2, 12, 14.* резултати които ще подпомогнат педагогическата дейност по физическо възпитание.

Разработени са насочени въздействия за личностно развитие, чрез разнородни двигателни дейности за деца и възрастни в неравностойно социално положение - *публ. № 12, 14, 17.* С холистичното въздействие на двигателната дейност върху различни целеви групи, д-р Зорница Ганева установява и междупредметни връзки, чиято интегративност динамизира развитието на изследваните - *публ. № 1, 2, 5, 6, 12, 17.*

Освен в посочените публикации, резултати установяващи широки и в голяма степен неизследвани възможности на физическото възпитание и спорта за други аспекти от развитието на деца и възрастни са проучванията на д-р З. Ганева върху емоционалната и социална компетентност и гражданска социализация на наблюдаваните контингенти - *публ. № 1, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 16.*

Сред научните трудове се установяват и други изследвания свързани с психологията и социологията, обясняващи процеси и явления на детското развитие и влиянието на двигателната дейност, представящи нови концепции за формиране на емоционална и социална компетентност - *публ. № 8, 9, 10, 11.*

Висок е относителният дял на разработките на д-р З. Ганева върху повишаване ефективността на учебния процес и професионалното развитие на студентите в хуманитарните специалности по преподаваните дисциплини (*публ. № 2, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17*), който научен интерес е следствие от усъвършенстване на собствения ѝ педагогически модел на преподаване и от научното израстване.

Изхождайки от казаното, изследванията на д-р З. Ганева дават отговори на важни въпроси за ТМФВ в детската градина и началното училище, за възможностите на физическото възпитание за холистично развитие на личността, за формиране на емоционалната и социална компетентност, за моделите на взаимодействие на децата, включително в игровата двигателна дейност, за адаптираната двигателна активност за

деца със СОП и др. проблеми значими за образователните институции, значими и за обществото.

Или, при анализът на изследователската дейност на д-р З. Ганева се установява центриране на научните ѝ интереси в областта на физическото възпитание, но и в широк диапазон от други значими изследвани проблеми, които са резултат от добрата ѝ научно-теоретическа и методико-практическа подготовка, освен по ТМФВ и по предучилищна и начална училищна педагогика, по социална работа детска и педагогическа психология и в резултат от широката ѝ литературна осведоменост.

Езиков стил:

Езиковият стил на гл.ас.д-р Зорница Ганева е съдържателен и информативен.

Изложенията ѝ в научните трудове показват добра теоретическа подготовка, умение за провеждане на научноизследователска работа, за систематизиране и обработка на данни, анализиране на резултати и извеждане на изводи за практиката.

Достоверност на научните твърдения:

От анализът на научната продукция можем да обобщим, че постановките на научните проблеми са ясно дефинирани и определят концептуалната рамка на изследванията на гл. ас. д-р Зорница Ганева. Осигурена е достоверност на научните ѝ твърдения, чрез доказателствени методи от математическата статистика, адекватни на изследваните проблеми **в основните ѝ трудове**, според обема на контингентите и метричния или неметричен характер на емпиричния материал.

Реализирани проекти:

По данни от CV-то, гл. ас. д-р Зорница Ганева е участвала в разработването, управлението и реализирането общо на 24 проекта, от които 2 международни, 20 национални и 2 вътрешноуниверситетски.

Ръководител е на 6 проекта, координатор е на 3, академичен наставник е на 4 проекта и обучител е по 11 проекта.

Съгласно приложена към документите на кандидатката „Справка за разработени проекти“ обаче д-р Ганева е участвала в 19 проекта, на 5 от които е ръководител. Справката за проектите включва проектната дейност на кандидатката след придобиването на ОНС“Доктор“, а в CV-то ѝ общата проектна дейност.

IV. Съответствие на научната и преподавателска дейност на кандидата с профила на конкурса

Научноизследователската дейност на кандидатката, проектната ѝ и преподавателска дейност съответстват на професионалното направление на конкурса.

V. Приноси на научноизследователската дейност:

В научната продукция на гл. ас. д-р Зорница Ганева се откриват приноси към ТМФВ, които са научно-теоретични и приложни, като част от тях са с оригинален характер и другата част - потвърдителни. Като по-значими определям следните приноси:

- Разработените модели на взаимодействие на децата в предучилищната и начална училищна възраст за хуманизиране на междуличностните отношения - *публ. №1, 8.*
- Разширената (чрез изследванията на кандидатката и на произтичащите резултати) теоретична основа на адаптираната физическа активност на деца със специални образователни потребности - *публ. № 2, 12, 14.*
- Разработената технология на динамизиране на холистичното развитие на децата и на възрастни хора в неравностойно социално положение, чрез различни по характер двигателни дейности - *публ. № 12, 14, 17.*
- Разкритите интегративни връзки между научни и образователни направления в хода на холистичното въздействие на разнородна двигателна дейност при различни целеви групи - *публ. № 1, 2, 5, 6, 12, 17.*
- Разработените технологии за формиране на емоционална и социална компетентност като елементи на личностното холистично развитие на деца и възрастни, в условията на физическото възпитание и извън него - *публикации № 1, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 16.*
- Оптимизирането на аспекти от учебния процес и професионалното развитие на студентите в хуманитарните специалности - *публикации. № 2, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17.*

Посочените приноси допринасят за разширяване на теоретичната и научна основа на ТМФВ и са с висока научна, образователна и социална стойност за подготовката на студенти от хуманитарните специалности и за студенти от спец. ФВС във Висшите училища, както и за детските и начални учители.

Цитирания:

Установени са 4 цитирания у нас на научни трудове на гл. ас. д-р Зорница Ганева.

Критични бележки и препоръки:

- Препоръчвам повишаване на публикационната дейност на кандидатката в чуждестранни научни списания.
- Активизиране на участието на д-р Зорница Ганева в международни научни конференции в чужбина, което ще подобри цитируемостта на научните ѝ трудове.

От гореизложеното следва, че гл. ас. д-р Зорница Ганева е изграден изследовател и опитен преподавател, прилагащ съвременни технологии на научно изследване и на обучението на студентите. Притежава отлична подготовка в областта на ТМФВ, предучилищната и начална училищна педагогика, адаптираната физическа активност в социалната работа, педагогическата психология.

Високите ѝ лични спортни постижения като майстор на спорта и многогодишен шампион на страната по четири вида спорт представят кандидатката като силно мотивирана и талантива личност, спортните резултати, на която допринасят за личния ѝ престиж, за престижа на БСУ и на страната.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Въз основа на качествата и обема на научната продукция на кандидатката, нейната насоченост, която съответства на конкурса, многогодишния ѝ преподавателски опит и други академични активности, покриващи изискванията на ЗРАСРБ и критериите и показателите за оценка на кандидатите, заложиени в ПРАСРБ ми дават основание за положителна оценка на кандидатката и призовавам научното жури да присъди на гл. ас. д-р Зорница Костова Ганева академичната длъжност „Доцент“ по професионалното направление **I.3. Педагогика на обучението по...(Методика на физическото възпитание и спорт).**

21.01.2018 г.

Рецензент:

проф. д-р Магдалена Глушкова, д.н.